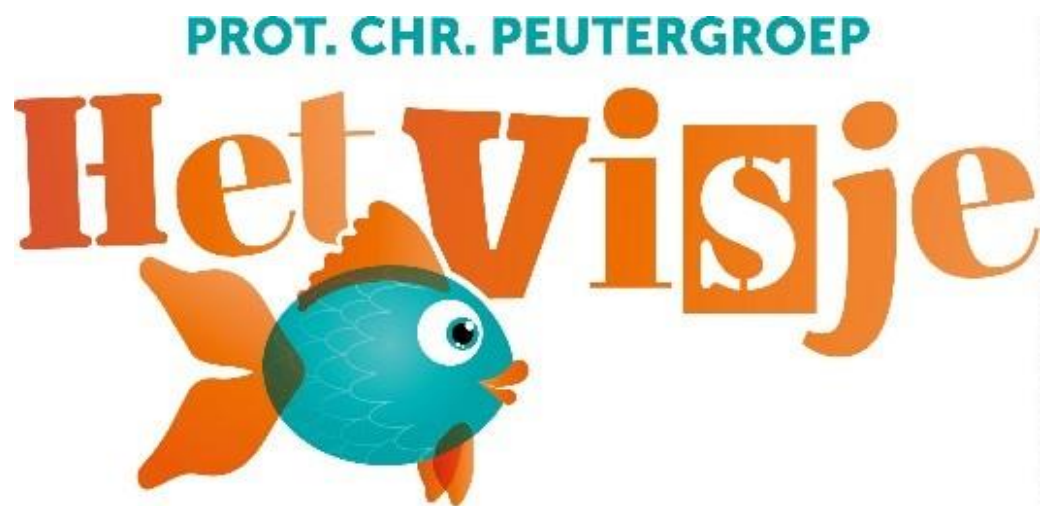

Pedagogisch Beleidsplan

Locatie Livingstoneschool

2024-2025

Inhoudsopgave

Inleiding	2
1. Interne- en externe omgevingsanalyse.....	3
1.1 Interne omgevingsanalyse.....	3
1.2. Externe omgevingsanalyse	3
2. Visie en missie	4
2.1 Visie	4
2.2 Missie.....	4
3. Pedagogische basisdoelen en de pedagogische kaders	4
3.1 Pedagogische basisdoelen	4
3.2 Pedagogische kaders	6
3.3 Mentorschap	7
3.4 Dagprogramma.....	7
4. Volgen en registreren van de ontwikkeling van het kind	7
5. Interactievaardigheden in de dagelijkse praktijk van Peutergroep Het Visje.....	8
6. Kwaliteitsontwikkeling	9
7. In-en uitschrijving en wennen	10
8. Privacybeleid en bejegening	10
9. Veiligheid en hygiëne	12
Literatuurlijst	13

Inleiding

PSZ 'Het Visje' werd in 1991 opgericht om te kunnen voldoen aan de wens van ouders om een speelomgeving te scheppen die aansluit bij de protestants-christelijke opvoeding thuis. Bij het spelen in groepsverband vormen het protestants-christelijk geloof en de bijbel de basis. (www.hetvisje.nl)

Peutergroep het Visje in Gouda bestaat ruim 30 jaar en heeft vanaf augustus 2024 2 locaties met in totaal 10 groepen (dagdelen). Op de Livingstoneschool zijn er op maandag, woensdag en vrijdag "reguliere" ochtendgroepen en daarnaast is er op dinsdagochtend een UKIQ groep. Deze UKIQ groep bestaat uit maximaal 8 peuters, waarbij er een ontwikkelingsvoorsprong is gesignaleerd of in ieder geval een vermoeden van een ontwikkelingsvoorsprong is. De selectie van deze kinderen gebeurt in overleg met de mentor, de ouders van de peuter en de UKIQ leidster. De UKIQ leidster heeft hier een speciale opleiding voor gevolgd en ruime ervaring met hoogbegaafdheid.

Het team op de Livingstoneschool bestaat uit 4 vaste gediplomeerde leidsters, waaronder de pedagogisch coach. Daarnaast werken we met vaste vrijwilligsters op de groepen. Ook hebben we een bestuur, dit betreft voornamelijk ouders die deze bestuursfunctie vrijwillig vervullen. Tenslotte hebben we een oudercommissie bestaande uit 2 betrokken ouders.

De peutergroep op de Livingstoneschool kenmerkt zich door een christelijke identiteit. De Bijbel en het geloof in de God van de Bijbel, vormt de norm voor ons doen en laten. Dit is dan ook ons uitgangspunt. De normen en waarden die ontleend zijn aan de Bijbel vormen onze leidraad en geven we graag door aan de peuters. De personen die betrokken zijn bij onze organisatie onderschrijven en respecteren onze christelijke identiteit en voelen zich daarmee verbonden.

Kinderen die onze peutergroep bezoeken zijn vanaf 2,3 jaar welkom en verlaten meestal met hun vierde verjaardag onze organisatie om de overstap te maken naar de basisschool. Gedurende hun periode bij Het Visje, willen wij hen stimuleren in hun ontwikkeling en hen een stevige basis bieden voor de overgang naar de voerschool. Dit doen we door gevarieerde en uitdagende activiteiten aan te bieden en aan te sluiten bij de zone van naaste ontwikkeling in een veilige setting.

Een pedagogisch beleidsplan heeft als doel dat vast gelegd wordt, waar de organisatie voor staat, vanuit welke visie er wordt gewerkt, en hoe dat een vertaalslag krijgt naar de praktijk van elke dag op de groep. Zo wordt onze manier van werken duidelijk en dit zorgt ook voor een eenduidige werkwijze in de omgang met de kinderen door de pedagogisch medewerkers.

1. Interne- en externe omgevingsanalyse

1.1 Interne omgevingsanalyse

Kinderen

De kinderen die de peutergroep op de Livingstoneschool bezoeken zijn in de leeftijd van 2,3 jaar tot 4 jaar. Vrijwel de meeste peuters zijn afkomstig uit de gemeente Gouda. Veel kinderen groeien op in een christelijk gezinsmilieu. De meeste kinderen zijn geboren in Nederland en worden Nederlandstalig opgevoed. We hebben een aantal kinderen die in een pleeggezin opgevangen worden of waarbij de opa/oma een grote rol spelen in de totale opvoeding. De meeste kinderen ontwikkelen zich gemiddeld en stromen door naar de basisschool en worden daar in de groep of groep 1 geplaatst.

Ouders

Veel ouders kiezen bewust voor Het Visje op de Livingstoneschool, vanwege de christelijke identiteit en de ligging van de school. Ze zijn dan woonachtig in heel de gemeente Gouda, maar met name zijn het kinderen uit de omliggende wijken. Ouders zijn vanuit diverse kerkelijke richtingen afkomstig. Daarin hebben we een diverse achterban.

Ongeveer 80% van de ouders zijn twee verdieners en hebben recht op kinderopvangtoeslag. De overige ouders krijgen subsidie vanuit de gemeente Gouda. Op die manier is de toegankelijkheid voor peutergroep Het Visje zo groot mogelijk gemaakt.

We proberen ouders bewust te betrekken bij onze peutergroep, omdat wij van mening zijn dat zij de eerste opvoeders van hun kind zijn. In goede, open onderlinge samenwerking kunnen we samen met de ouders de beste begeleiding van de kinderen creëren. Hoe wij hier praktisch vorm aan geven is te lezen onder 3.2, samenwerken met ouders.

Medewerkers

We werken met 4 vaste gediplomeerde pedagogisch medewerksters en een pedagogisch coach. Per groep werken we met een vaste vrijwilligster.

Besturen

We werken met een vrijwillig bestuur, welke voor beide locaties voor peutergroep Het Visje is. Dit bestuur is vooral bestaande uit ouders van onze peutergroepen. Binnen het bestuur zijn er de volgende functies; voorzitter/penningmeester, PR, secretariaat en algemeen lid (2x)

Oudercommissie

Deze bestaat uit 2 leden, die bij belangrijke beslissingen geraadpleegd worden.

1.2. Externe omgevingsanalyse

Gebouwen

Peutergroep Het Visje huurt een lokaal op de Livingstoneschool. Het voordeel van deze locatie is de nauwe samenwerking met het basisonderwijs. Het is belangrijk om een goede samenwerking te hebben en een open communicatie te houden met de verhuurderspartij.

Samenwerkingspartners.

We werken nauw samen met de Livingstoneschool. Daarnaast werkt onze peutergroep ook samen met de andere 2 basisscholen die onder hetzelfde bestuur vallen (CNS scholen); de Julianaschool en Johannes Calvijschool. Hier stromen de meeste 4 jarigen naar toe, vanaf onze peutergroep. Met bovengenoemde scholen hebben we contacten met de IB-er onderbouw, hen sturen we de overdrachtsformulieren toe en indien gewenst zorgen we voor een mondelinge overdracht. Verder werken we samen met het Centrum Jeugd en Gezin in Gouda. Zij kunnen informatie verstrekken over opvoedingsvragen bij ouders, advies geven of een VVE-indicatie afgeven. Daarnaast hebben we ook contact met een logopediste die op de groep observaties kan doen en ouders kan adviseren hoe om te gaan met de taal-spraakontwikkeling van hun kind.

Verder hebben we een goede samenwerking met Alert4You. Zij komen bij een hulpvraag van de PM-er in de groep observeren en kunnen de PM-er van advies en tips voorzien in de aanpak van bepaald gedrag. Tevens hebben we contacten met de Brede School Gouda en wordt er vanuit de gemeente Gouda 2x per jaar een VE-werkgroep overleg gevoerd.

2. Visie en missie

2.1 Visie

Als peuters bij ons de groep bezoeken vinden wij het als onze taak dat ze kunnen spelen, ontmoeten, ontwikkelen. Maar ook om te signaleren en te ondersteunen. We willen de peuters een veilige plaats bieden waar ze contacten met andere kinderen kunnen aangaan, materialen kunnen ontdekken en in een vertrouwde omgeving zich kunnen ontwikkelen. De pedagogisch medewerker kan situaties en activiteiten creëren om de ontwikkeling te stimuleren en de peuter uit te lokken tot het doen van ontdekkingen en het opdoen van leerervaringen.

De pedagogisch medewerker heeft ook een signalerende taak. Wanneer uit observaties blijkt dat er binnen de ontwikkeling extra ondersteuning gewenst is, wordt dit met de ouders besproken en een behandelplan opgesteld.

Vanuit de Bijbel geloven wij dat een mens is geschapen naar Gods beeld en gelijkenis. Zo geloven we dat een kind een bijzondere gave van God is. Een uniek schepsel van onze God. We vinden het belangrijk dat een kind zich gezien weet, erkend en gehoord voelt als unieke persoonlijkheid, hoe jong het ook is. We willen het kind dan ook begeleiden op eigen niveau. Daarbij hebben we oog voor de afzonderlijke ontwikkelingsgebieden; sociaal-emotioneel, zelfredzaamheid, cognitieve-, spel-, taal- spraak ontwikkeling, motorische en creatieve ontwikkeling. De peuter wordt niet verplicht om mee te doen, maar we stimuleren het wel en naar mate de peuter ouder wordt, kan er ook meer van hem/haar worden verwacht.

De invloed van opvoeders is groot. Binnen de relatie die wordt aangegaan heeft de opvoeder een voorbeeldfunctie. We ervaren als pedagogisch medewerkers een grote verantwoordelijkheid wanneer ouders hun kinderen een groot deel van de dag aan ons toevertrouwen. De positieve, respectvolle houding van de pedagogisch medewerker richting de kinderen en de ouders, maar ook onderling als collega's, vinden we dan ook belangrijk. Ons gedrag doet er toe! Kinderen een goede opvang bieden is een wezenlijke taak; een kind ontwikkelt zich tot mens, een mens ontwikkelt zich tot burger van de maatschappij. Opvoeden zien we dan ook als kind ontwikkeling, mens ontwikkeling en maatschappij ontwikkeling.

Bij jonge kinderen is er sprake van een eenheid in ervaren, denken en doen. In die periode wordt ook het geweten al gevormd. Er komt een beginnend besef van goed en kwaad. We proberen om in onze pedagogische begeleiding een sfeer te creëren dat de kinderen merken dat theorie en praktijk met elkaar matchen. Vertrouwen, respect, begeleiding waar nodig, zijn hiervoor de pijlers. Elk kind heeft dan een eigen plek binnen de groep en kan zich zelf zijn.

2.2 Missie

We willen de kinderen met een open houding benaderen, zodat ze merken dat ze er toe doen en hen accepteren in hun uniek-zijn. Het aangaan van een relatie met het kind vanuit vertrouwen in hun kunnen, geeft een kind eigenwaarde. Als het kind zich veilig voelt (welbevinden) is er ook een basis tot ontwikkeling. Veiligheid bieden we door voorspelbaar te zijn, structuur aan te bieden, grenzen in acht te nemen. Vanuit die geborgenheid durft een kind de wereld om zich heen te verkennen en kan het nieuwe ontdekkingen op te doen. Op die manier wordt er een sterk fundament gelegd om de overstap naar de basisschool goed te kunnen maken.

3. Pedagogische basisdoelen en de pedagogische kaders

In dit hoofdstuk beschrijven we de vaardigheden die de medewerksters inzetten en de middelen die medewerksters tot hun beschikking hebben om de basisdoelen voor kinderen te realiseren. We gebruiken de vier basisdoelen van Riksen-Walraven (Riksen-Walraven, 2000) als uitgangspunt.

3.1 Pedagogische basisdoelen

- Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid
- Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de persoonlijke competenties
- Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de sociale competenties

- Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken.

1. *Bieden van emotionele veiligheid*

De peuters komen naar de peutergroep om plezier te hebben en met andere kinderen te spelen en zich te ontwikkelen. We gaan ervan uit dat alleen een peuter die zich volkomen op zijn gemak en veilig voelt, open staat voor nieuwe ervaringen. Het gevoel van veiligheid wordt bepaald door de groepsleiding, de ruimte/omgeving en het contact met andere kinderen. De groepsleiding zorgt ervoor dat er voldoende aandacht is voor elk afzonderlijk kind. Door persoonlijke aandacht te geven, willen we het kind laten voelen dat ze van waarde zijn. Kinderen die niet uit zichzelf aandacht vragen, proberen we als pedagogisch medewerker responsief te benaderen. Hen te stimuleren en aan te moedigen in het maken van contact. In het contact met andere kinderen gelden deze regels ook. Zo leren we hen spelenderwijs om rekening met elkaar te houden, te wachten op je beurt, samen te delen en voorzichtig te zijn met elkaar. We proberen vooral via een positieve houding deze regels uit te dragen. Op die manier weten ze wat we van hen verwachten. We geven complimenten en positieve bevestiging als zij zich aan de regels houden.

2. *Bevorderen van persoonlijke competentie*

Een kind moet zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit kunnen ontwikkelen. Het moet zich kunnen ontwikkelen op verschillende gebieden; motorisch, cognitief, spraaktaal, emotioneel en sociaal. We sluiten aan bij hun nieuwsgierigheid naar de wereld om hen heen en deze steeds meer te ontdekken. We laten kinderen spelen met (senso-) motorische materiaal zoals de duplo, houten blokken, de autobaan, treinrails, maar ook via de knutselwerkjes doen de peuters ervaringen op met motorische handelingen. (plakken, kleuren, verven, rijgen, kleien etc.) Tijdens het buitenspelen wordt vooral de grote motoriek gestimuleerd. Denk hierbij aan het klimmen, klauteren, rennen, fietsen, spelen met de bal en in de zandbak. Op cognitief gebied bieden we hen ontwikkelingsmateriaal aan zoals puzzels, inlegplanken, spelletjes, maar ook via denk stimulerende activiteiten.

Op emotioneel gebied proberen we de kinderen te stimuleren om binnen grenzen eigen keuzes te maken in spel situaties. De materialen die ze hierbij nodig hebben mogen ze zelf pakken. Ook de zelfredzaamheid en zelfstandigheid vormt een belangrijk aandachtspunt in de omgang met de peuters. We stimuleren hen om zoveel mogelijk zelf te doen: jas aan/uit trekken, tas uitpakken, uit beker drinken, toiletgebruik, handen wassen. We geven een compliment als iets zelfstandig gelukt is.

3. *Bevorderen van sociale competenties*

Hiermee wordt bedoeld dat het kind leert om goed te communiceren, samenwerken, andere helpen, conflicten voorkomen en indien nodig op te lossen. Door het aanleren van sociale competenties geef je kinderen een kans zich te ontwikkelen tot personen die goed kunnen functioneren in de samenleving. De taalontwikkeling stimuleren is op peuterleeftijd erg belangrijk. Peuters dienen dan ook veel taal aangeboden te krijgen. Dit doen we vooral via voorlezen, vertellen, praten en uitleggen, aanleren van begrippen om woordenschat te vergroten. Via het ontvangstgesprek mogen kinderen zelf over hun thuissituatie vertellen en leren ze om naar elkaar te luisteren.

Maar ook via (rollen) spel wordt de sociale competentie geoefend. Kinderen kunnen via de spelsituatie kennis opdoen over de wereld om hen heen en hun eigen positie hierin. Ze ontdekken in de groep dat hun gedrag effect heeft op een ander kind. Hierdoor leren ze om respect te hebben voor de ander en mee te helpen aan een fijne groeps sfeer. Via het doen van gezelschapspelletjes leren peuters zich aan de regels houden, op hun beurt wachten en tegen hun verlies kunnen. Dit zijn vaardigheden die op latere leeftijd zinvol zijn om te kunnen toepassen.

Ook het vieren van feesten en verjaardagen valt onder sociale competenties. Kinderen leren om met elkaar plezier te maken en aandacht te geven aan elkaar. Denkt hierbij aan het vieren van hun eigen verjaardag, de christelijke feestdagen, moederdag/vaderdag, koningsdag en dierendag. Ook bij geboorte in het gezin (broertje/zusje) schenken we na overleg, graag aandacht.

4. *Normen en waarden zich eigen maken*

Aangezien de Bijbel ons uitgangspunt vormt bij ons handelen, vinden we de normen en waarden *eerlijkheid, betrouwbaarheid, verantwoordelijkheid, betrokkenheid en respect* erg belangrijk. Door het vertellen van de Bijbelverhalen komen deze kernwaarden ook aan de orde en proberen we deze te vertalen naar ons dagelijks handelen en in de omgang met elkaar. Respect tonen voor elkaar, elkaars eigendommen maar ook voor Gods Schepping. Zo werken we ook vaak over de seizoenen en laten we de kinderen beleven, wat er in de natuur gebeurt.

3.2 Pedagogische kaders

Veiligheid en welbevinden.

Veiligheid vormt voor ons de basis van ons handelen. Als de peuter zich veilig voelt, is het in staat zich open te stellen voor de wereld om zich heen en kan het zich ontwikkelen. Veiligheid bieden wij door een veilige, kindvriendelijke omgeving te creëren, door veilige situaties aan te bieden. Zo werken wij met een veiligheidsprotocol, denk hierbij aan kindvriendelijke sluitingen van deuren, ramen, gebruik van warm water kraan, hoog opbergen van verf en schoonmaakmiddelen, speelsituaties op het plein. De inrichting van het lokaal is overzichtelijk en kindvriendelijk en nodigt uit tot ontdekken. We hebben open kasten waardoor het speelgoed zichtbaar is. De speelgoedbakken zijn voorzien van picto's zodat de kinderen weten waar het moet worden opgeruimd.

Emotionele veiligheid, ervaren kinderen door voorspelbaar te zijn. Dit bieden wij door het werken met een vast dagritme tijdens het dagdeel dat de peuters aanwezig zijn. Het dagritme maken we visueel aan de hand van kaarten. Wanneer een activiteit klaar is, draaien we de kaart om. Kan een activiteit niet door gaan, (bijv. buitenspelen vervalt vanwege de regen), dan bespreken wij dit met de peuters en hangen in hun bijzijn en zichtbaar voor hen een andere kaart op.

De kaarten hangen op ooghoogte van de peuters. Bij nieuwe peuters bespreken wij het dagritme ook nog extra individueel gedurende de eerste weken bij start van onze peuterspeelzaal.

Vanuit die veiligheid kan het kind zich welbevinden. De houding van de PM-er speelt hierbij ook een grote rol; een vriendelijke benadering, het letterlijk door de knieën gaan als we in gesprek zijn met de peuter, het praten op een rustige toon. Het geven van complimenten aan de peuter, het positief benaderen van het kind.

Leren en ontwikkelen

Vanuit veiligheid en welbevinden staat het kind open om de omringende wereld te ontdekken en te verkennen! Van nature is een kind nieuwsgierig en betrokken en wil het graag nieuwe dingen leren. Door het bieden van activiteiten en situaties die aansluiten op de belangstelling van deze doelgroep (peuters 2,3 jaar-4 jaar) leert een kind en ontwikkelt zich verder. Kinderen leren door ervaringen op te doen, leren van elkaar en van de volwassene. Wij werken daarom thematisch, waarbij we een onderwerp kiezen dat past bij de belevingswereld van de peuter. Denk hierbij aan bijvoorbeeld; de kinderboerderij, de seizoenen, mijn huis, welke kleren heb ik aan? Etc. Via diverse werkvormen; grote groep, kleine groep of individueel proberen wij kinderen enthousiast en betrokken te maken voor het onderwerp. We proberen hierbij ook de afzonderlijke ontwikkelingsgebieden aan te spreken; motorisch, cognitief, spel, taal en sensomotorische ontwikkeling. We proberen oog te hebben voor de eigen ontwikkeling van de individuele peuter en aan te sluiten op de zone van naaste ontwikkeling.

Samenwerken met ouders

Ouders vertrouwen hun kinderen een groot deel van de dag toe aan de PM-ers. Dat is een grote verantwoordelijkheid. Ouders zijn dan ook de eerste opvoeders en kennen hun kind het allerbeste. Anderzijds ziet de PM-er ook het kind in de groep en gedurende interactie met de andere peuters. Er is dus sprake van een wederzijdse relatie, waarbij het welbevinden van het kind beide groepen met elkaar verbindt. Zowel de ouders als de PM-er zoeken het beste voor het kind! Wij vinden een goed en open contact met de ouders belangrijk en geven dit grote prioriteit. We streven ernaar om op basis van gelijkwaardigheid elkaar te benaderen, hoewel we elk onze eigen invalshoek hebben. Vandaaruit proberen we in goede samenwerking met elkaar te kijken, wat het kind nodig heeft en hoe we de beste ondersteuning kunnen bieden, zowel in de thuissituatie als bij de Peutergroep.

Ouderbetrokkenheid bieden wij door een inloop van een half uur te geven, aan het begin van de ochtend. Zodoende komen de peuters gespreid binnen en heeft de PM-er de mogelijkheid om de ouders even persoonlijk te spreken en te vragen naar bijzonderheden van het kind die van invloed kan zijn op het functioneren van de peuter. Ouders kunnen dan even een spelletje doen met hun kind of een boekje lezen. Via de app KidsAdmin kunnen ouders zich aanmelden en digitaal foto's kijken wat er die ochtend gedaan is. 3 keer per jaar organiseren wij koffieochtenden met de ouders. 1x per 1,5

jaar is er een informatieve ouderavond, waar ouders aan kunnen geven, welk onderwerp besproken gaat worden. Wij brengen per thema een digitale nieuwsbrief uit. Wanneer de peuter 3 en 4 jaar wordt, mag de ouder aanwezig zijn bij de viering en vindt er een oudergesprek plaats en wordt de ouder geïnformeerd over de ontwikkeling van het kind. Ook is er ruimte om de opvoedingssituatie thuis aan de orde te stellen. Ouders worden uitgenodigd bij het Visjesfeest, vlak voor de zomervakantie. Door bovenstaande contactmomenten te creëren hopen we dat de relatie ouders en PM-er hecht en open is en dingen bespreekbaar zijn, vanuit een gezamenlijke visie; het welbevinden van de peuter.

3.3 Mentorschap

Verantwoording:

Vanaf januari 2018 moet elk kind in de kinderopvang een eigen mentor hebben.

Voordelen van mentorschap:

- Voor ouders is er een *vast aanspreekpunt* in de persoon van de mentor. Dit vergemakkelijkt de communicatie onderling.
- Het kind wordt gezien en gevolgd in de ontwikkeling.
- Er kan een vertrouwensband ontstaan tussen kind en PM-er en ouders met de PM-er.
- Vanuit de vertrouwensband ontstaat er een gevoel van veiligheid en dit is voorwaarde voor groei en ontwikkeling.
- De mentor houdt zicht op de ontwikkeling en kan deze daardoor doelbewust stimuleren.
- Een mentor kan zo ook tijdig problemen signaleren en daar op handelen.
- Een mentor vervult een voorbeeldfunctie.

Werkwijze van het mentorschap

Voordat een nieuwe peuter start op Het Visje is er een intakegesprek waarin de ouder(s) en peuter kennismaken met de mentor. Dit betreft een PM-er die werkzaam is op de desbetreffende groep. Ouders weten op deze manier, wie voor hen het aanspreekpunt vormt bij voorkomende zaken. De mentor houdt de ontwikkeling van de peuter bij via het invullen van het ontwikkelingsvolgsysteem KIJK!, observeert de peuter en voert de oudergesprekken rond de derde en vierde verjaardag. Ook draagt de mentor zorg voor een overdracht naar de basisschool. De toegewezen mentor zal gedurende de gehele periode bij Peutergroep het Visje gekoppeld zijn aan die peuter. Alleen in specifieke situaties kan er gedurende de periode bij het Visje, gewisseld worden van mentor. Dit wordt vooraf eerst overlegd met de teamleidster. Bij specifieke situaties moet men denken aan bijv. een wisseling van dagdeel, conflictsituatie ouders-mentor, onvoldoende optimaal veilig contact mentor-peuter, familie-kennisrelatie tot de peuter.

3.4 Dagprogramma

Ochtend:

08:30-09:00 uur: Ontvangst peuters tijdens vrije inloop, vrij spelen

09:00-09:30 uur: dagopening in de kring met gebed/Bijbelverhaal/kringgesprek/liedjes

09:30-10:15 uur: buiten spelen of bij slecht weer bewegingsspelletjes binnen

10:15-10:40 uur: opruimen en in de fruitkring

10:40-10:50 uur: met wc-ronde, jassen aantrekken

10:50-11:30 uur: begeleid spelen in de hoeken, kleine groepsactiviteiten over het thema,
Knutselwerkjes in kleine groep

11:30-11:40 uur: kleine gezonde hap

11:40-12:00 uur: eventueel voorlezen /viering verjaardag/ kleine activiteit rond het thema en afsluiting

4. Volgen en registreren van de ontwikkeling van het kind

Bij het bieden van optimale ontwikkelingskansen aan alle kinderen is het van belang dat elk kind systematisch in zijn ontwikkeling gevolgd wordt. Hierbij gebruiken wij op vaste tijden een observatiesysteem. Daarnaast maken wij ook van de mogelijkheid gebruik om eigen observaties en ontwikkelingen van het kind bij te houden. Vaak wordt dit spontaan gedaan.

Om te zorgen dat een peuter goed gevolgd wordt in de ontwikkeling werken we met de observatie methode KIJK! (Bazalt). Deze methode werkt niet met toetsen maar met het observeren van kinderen tijdens hun spel en activiteiten. Hierbij wordt gekeken naar de verschillende ontwikkelingsgebieden. Hierdoor kan een leidster een goed beeld krijgen van de totale ontwikkeling van een kind.

Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. Ook laat het kind op de peutergroep ander gedrag zien dan thuis. De leidsters zijn zich hiervan bewust. Zij kunnen ook alleen aangeven wat zij op de groep van het kind zien.

Kinderen worden twee keer gericht geobserveerd. Dit gebeurt rond de derde verjaardag en vlak voor ze naar de basisschool gaan. De observaties worden weergegeven in verschillende ontwikkelingslijnen (de registratie). Deze worden aan de ouders gegeven en tijdens een tien-minuten-gesprek met de ouders besproken. Ook zal een leidster aangeven waar zij de komende tijd vooral aan wil werken met het kind.

De beroepskrachten (leidsters) worden toegerust voor hun taak van signalering en mogelijke doorverwijzing, doordat er tijdens elk leidstersoverleg een mogelijkheid is tot het delen van informatie vanuit de groep, met elkaar binnen het team. Twee keer per cursusjaar is er een kindbespreking van alle peuters uit een groep. Daarbij zijn beide leidsters van die groep en de pedagogisch coach aanwezig. Verder is er de mogelijkheid dat de pedagogisch coach in de groep een extra observatie komt doen en een nagesprek met de leidster houdt. Wanneer het gaat om problematiek op het gebied van taal-spraakontwikkeling hebben we contacten met een logopediste van de GGD Holland Midden, die in de groep een observatie kan doen en adviezen mag geven. Tevens beschikken we over contacten met het CJG sociaal team Gouda/ Agathos Ambulante Hulpverlening die laagdrempelig zowel de leidsters als indien nodig ook ouders van adviezen kan voorzien of wil meedenken bij een sociaal-emotionele hulpvraag. Verder worden de leidsters ondersteund door de teamleidster die altijd met hen wil meedenken om de juiste zorg voor de peuter te zoeken.

Kortom;

Bij de meeste peuters is er geen reden tot bezorgdheid, maar soms kunnen er vragen opkomen over het gehoor, het gezichtsvermogen, de motoriek, taal- en spraakontwikkeling, de opvoeding en het gedrag. Door een goede observatie en gesprek met de ouders kan een leidster eventuele problemen helder krijgen.

Tijdige signalering van een eventuele achterstand of ontwikkelingsstoornis maakt het mogelijk om advies en hulp in te schakelen waardoor de nadelige gevolgen zo beperkt mogelijk blijven. Bij een eventuele achterstand of ontwikkelingsstoornis wordt, na overleg met de ouders, gebruik gemaakt van een extern deskundige zoals een logopediste of Centrum Jeugd en Gezin.

Ouders hebben de primaire verantwoordelijkheid voor hun peuter. Wanneer de ouders niets doen met het advies en geen verdere stappen ondernemen of toestemming geven tot verdere inzet van deskundigen zullen de leidsters dit te allen tijden respecteren. Hierop is echter één uitzondering: Bij een vermoeden van kindermishandeling wordt contact opgenomen met het Veilig Thuis (het vroegere advies en Meldpunt Kindermishandeling AMK). Hoe wij dan handelen staat omschreven in onze Meldcode die ter inzage ligt op de peutergroep.

5. Interactievaardigheden in de dagelijkse praktijk van Peutergroep Het Visje

De 6 interactievaardigheden die Riksen –Walraven (2004) beschreven heeft zijn te verdelen in;

3 emotionele vaardigheden:

- sensitief, responsief reageren
- autonomie van het kind respecteren
- emotionele ondersteuning bieden

3 educatieve vaardigheden:

- Interacties begeleiden
- Structureren en grenzen stellen
- Praten en uitleggen

Sensitief, responsief reageren.

We vinden het belangrijk dat een kind, maar ook de ouder, zich gehoord en gezien voelt. Dit proberen we te realiseren door 's ochtends, tijdens de vrije inloop, zowel het individuele kind aan te spreken, gedag te zeggen, alsmede in contact te treden met de ouder, via het aangaan van een gesprekje.

Soms ook letterlijk door de knieën te gaan, om zodoende op ooghoogte met de peuter te praten. We

praten op rustige, vriendelijke toon met elkaar. Dit geldt ook onderling tussen de PM-ers. We gaan in op inbreng van het kind of dit nu non-verbaal of verbaal gebeurt, en stimuleren hen hierin.

Autonomie van het kind respecteren.

We willen ieder kind de ruimte en gelegenheid geven om zichzelf te kunnen zijn. Hierdoor durven ze te experimenteren met het materiaal en contacten met groepsgenootjes aan te gaan. De PM-er is "op een afstand, nabij". We willen kinderen eerst zelf de mogelijkheid geven om iets te proberen, te durven, voordat er begeleiding komt vanuit de leidster. Het is soms een zoektocht om de juiste balans te vinden tussen ondersteunen en loslaten. Juist doordat een kind ruimte krijgt om zelf dingen te ontdekken, vanuit zijn/haar autonomie, ontstaat er zelfvertrouwen en kan er sprake zijn van een gezond zelfbeeld bij de peuter.

Emotionele ondersteuning bieden

Veel hierover kunt u al lezen onder het hoofdstuk 3.1 het bieden van emotionele veiligheid.

Interacties begeleiden

Kinderen groeien op in een wereld waarin sociale contacten belangrijk zijn. Het is dus van belang dat er interacties plaatsvinden. Het aangaan van relaties onderling met de groepsgenootjes, als mede met de volwassenen. Als pedagogisch medewerkers proberen wij veel interacties met de kinderen aan te gaan, door mee te spelen, te praten, vragen te stellen en verwondering te uiten. Ook stimuleren we interacties tussen kinderen onderling door beurten door te geven, hen te attenderen op datgene dat andere kinderen zeggen of doen.

Structuren en grenzen stellen

Het doel van opvoeden is brengen tot volwassenheid. Grenzen beschermen iets. Met behulp van grenzen stel je bepaalde waarden veilig. Welke waarden? Respect hebben voor een ander, Hulpvaardigheid. Dankbaarheid. Verantwoordelijkheidsbesef. Grenzen bieden bescherming, geven rust, bieden zekerheid, stimuleren fantasie, zijn goed voor later, behoeden voor gevaar. Het stellen van grenzen is nodig om een kind in een veilige omgeving op te laten groeien. Binnen de ruimte die je het kind biedt, kan hij zijn eigen ervaringen op doen. Zichzelf en de ander leren ontdekken. (Wekken, 2008) Structuur bieden we aan door het hanteren van een vast dagritme, inrichting van de ruimte, binnen een opdracht en/of activiteit.

Praten en uitleggen

Kinderen leren veel via taal. Ze vergroten hun woordenschat, en daarmee krijgen ze ook toegang tot de hen omringende wereld. Daarom is het van belang om jonge kinderen veel taal aan te bieden. Door als PM-er je handelingen te verwoorden, je emoties te uiten, en kinderen uit te lokken tot taalexpressie. Veel voorlezen en het aanleren van begrippen is belangrijk. Begrippen via diverse zintuigen uit leggen. Bijvoorbeeld: het begrip zinken. Je legt uit dat iets naar beneden zakt in het water. Je doet het voor in een glazen bak, kinderen mogen het zelf ervaren bij de watertafel, je leest een verhaal voor waarin het begrip genoemd wordt.

6. Kwaliteitsontwikkeling

Peutergroep het Visje hecht veel waarde aan gemotiveerd en deskundig personeel. Ouders mogen verwachten dat hun kinderen op een deskundige en vriendelijke manier worden begeleid. Conform de wet -en regelgeving Kinderopvang voldoen alle beroepskrachten aan de vastgestelde opleidingseisen. Alle taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in een functieomschrijving. Jaarlijks vindt er een functioneringsgesprek plaats, waarbij de pedagogisch medewerker spreekt met de teamleidster en een bestuurslid. Expliciet komt dan aan de orde of de PM-er nog extra nascholing wenst op bepaalde deelgebieden in haar werksituatie. De teamleidster verzamelt deze wensen en maakt een opleidingsplan. Soms worden teambreed nascholingsstrainingen gevolgd, soms individuele cursussen gedaan. Alle teamleden dienen te beschikken over een geldig EHBO/BHV certificaat en volgen hiervoor de benodigde cursussen. Daarnaast vindt er coaching plaats door de pedagogisch coach.

Tijdens het teamoverleg komt ook het Pedagogisch beleid aan bod. Via casussen/stellingen/artikelen is er een bezinningsmoment met elkaar over ons pedagogisch handelen in de dagelijkse groepspraktijk.

Wanneer een peuter het Visje verlaat, vragen wij de ouders een tevredenheidsonderzoek in te vullen. We bundelen de uitkomsten hiervan en proberen als organisatie onze kwaliteit te borgen en indien nodig, te verbeteren!

6.1 Pedagogisch coach

De pedagogisch coach stelt (minimaal 1x per jaar) met de PM-ers ontwikkelingsdoelen op en stelt een plan op hoe deze ontwikkelingsdoelen te behalen. Het gaat hierbij om doelen wat betreft het persoonlijk en professioneel functioneren. Hoe de doelen behaald worden en hoe de verdere begeleiding is, hangt af van het ontwikkelingsdoel. De pedagogisch coach kan bijvoorbeeld observaties, gesprekken of video-opnames inzetten als middel om het ontwikkelingsdoel te halen. Er zal na afloop van een traject altijd een evaluatie met de PM-er en coach plaatsvinden.

Naast deze trajecten kan er ook gekozen worden voor een teamcoaching, wanneer er meerdere PM-ers dezelfde doelen nastreven of er als team een ontwikkelingsdoel is waarbij de hulp van de pedagogisch coach wenselijk is.

De pedagogisch coach heeft nauw contact met de teamleidster en is bij teamoverleggen aanwezig. Ook is er halfjaarlijks een persoonlijk gesprek om de coachingstrajecten en de samenwerking te evalueren.

7. In-en uitschrijving en wennen

Inschrijven gebeurt via de website. Op het moment dat een peuter welkom is op Het Visje krijgt hij of zij een uitnodiging van het bestuurslid "inschrijvingen". Vanwege drukte worden in de maand december en een maand voor de zomervakantie geen nieuwe peuters geplaatst. Voor enkele groepen is een wachtlijst. We plaatsen de peuters in volgorde van inschrijving.

Met het versturen van het inschrijfformulier geven ouders aan akkoord te gaan met de algemene voorwaarden van Het Visje. Daarnaast geeft u aan kennis genomen te hebben van het gebruik van peutervolgsysteem KIJK! en het overdragen van de vorderingen van uw kind aan het basisonderwijs door Het Visje.

Voordat een peuter gaat starten zal er een intakegesprek plaatsvinden. Dit wordt gevoerd door de mentor van het kind met één van de ouders. De peuter is natuurlijk welkom om mee te komen om het lokaal en "de juf" alvast te zien. Daarnaast is het ook mogelijk om vooraf een rondleiding aan te vragen, dit verloopt via de website.

Wij hanteren geen wen-ochtenden. Omdat een kind maar één of twee dagdelen komt heeft het geen zin om één of twee dagdelen eerder te starten. Wel mogen ouders er tijdens de inloop een poosje bij blijven. Toch raden wij aan om het moment van afscheid niet te lang uit te stellen omdat dit vaak onrustig is voor een peuter. Mocht een peuter moeite hebben bij het afscheid nemen, dan neemt één van de leidsters na een tijdje altijd telefonisch contact op met de ouder om door te geven hoe het gaat. Dit om een ouder een gerust gevoel te geven.

8. Privacybeleid en bejegening

De organisatie houdt, om u zo goed mogelijk ten dienste te kunnen zijn en vanwege wettelijke verplichtingen een registratie bij van uw gegevens. Op deze registratie is de Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP) van toepassing. Deze wet bevat regels met betrekking tot het doel van de registratie, de aard van de gegevens die worden geregistreerd, het beheer van de gegevens, de personen die toegang hebben tot die gegevens en uw inzagerecht in deze gegevens.

De beheerder zal niet meer gegevens opslaan of bewaren, dan die welke noodzakelijk zijn of andere doeleinden dienen dan die welke nodig zijn voor een doelmatige dienstverlening.

Bij opgave van peuters wordt de ouders gevraagd of de gegevens van hun kind mogen worden doorgegeven aan de basisschool die het kind gaat bezoeken. Als anderen gegevens van een peuter willen, wordt eerst de ouders om toestemming gevraagd. De leerlingbespreking tijdens een leidstervergadering is alleen voor de leidsters bestemd en de gegevens daarvan blijven uitsluitend binnen het team.

Doel van de persoonsregistratie

- 1) Persoonsgegevens worden uitsluitend opgenomen om een zo efficiënt mogelijke opzet en/of continuering van de zorg mogelijk te maken.
- 2) De beheerder van de persoonsregistratie zal geen persoonsgegevens in de registratie opnemen voor andere doeleinden dan bedoeld in de bovengenoemde omschrijving.
- 3) De beheerder zal niet meer gegevens in de registratie opnemen dan voor het doel van de persoonsregistratie nodig is.
- 4) Alleen gegevens die te maken hebben met de organisatie worden in het dossier opgeslagen.

Verwerking van de persoonsregistratie

Gegevens van het kind of verslagen van gesprekken met de ouders worden alleen na toestemming van de ouders in het dossier toegevoegd.

Eventuele mailwisseling kan als het van belang is ook worden toegevoegd aan het dossier. Alleen gegevens die van belang zijn voor een goede dienstverlening worden opgeslagen in het dossier. Ook gegevens die wettelijk verplicht zijn worden toegevoegd aan het dossier.

- 1) De gegevens noodzakelijk zijn voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de geregistreerde partij is of voor die handelingen die noodzakelijk zijn voor het sluiten van een overeenkomst.
- 2) De gegevens noodzakelijk zijn om wettelijke verplichtingen na te komen
- 3) De gegevens noodzakelijk zijn ter bestrijding van ernstig gevaar van de geregistreerde
- 4) De gegevens noodzakelijk zijn om de belangen van de geregistreerde zo goed mogelijk te beschermen

Verwijdering of anonimiseren van de gegevens

De financiële administratie en de hierbij horende gegevens worden zeven jaar na het beëindigen van de zorg vernietigd of geanonimiseerd indien alle financiële verplichtingen zijn nagekomen. De medische gegevens worden 15 jaar na het beëindigen van de zorg vernietigd of geanonimiseerd.

Inzage/correctie/aanvulling/verwijdering van de opgenomen gegevens

- 1) U heeft het recht om de gegevens die over u zijn vastgelegd in te zien
- 2) Gegevens welke in de financiële administratie zijn vastgelegd en welke van belang zijn voor de geregistreerde kunnen altijd opgevraagd worden.
- 3) Indien u meent dat gegevens onjuist zijn vastgelegd, ofwel dat er gegevens vastgelegd worden die in strijd zijn met het reglement WBP of dat gegevens niet ter zake doen, dan kan u de beheerder schriftelijk en gemotiveerd verzoeken deze te wijzigen of te vernietigen. De beheerder deelt hier ook schriftelijk de beslissing aan de geregistreerde mee.
- 4) Indien u van mening bent dat de kinderopvang niet op de juiste manier met uw gegevens omgaat, kunt u dit, via de geldende klachtenregeling binnen de organisatie, kenbaar maken.

8.1 AVG

Met ingang van 25 mei 2018 gaat de wet Algemene Verordening Persoonsgegevens in. Er dient een bezinning te zijn op de manier waarop de privacy gewaarborgd is en hoe we zorgvuldig met persoonlijke gegevens omgaan.

Het Visje verwerkt persoonsgegevens van kinderen en hun ouders met het doel om een zo goed mogelijke dienst als peuterspeelzaal aan te bieden. Meer specifiek gebruiken wij persoonsgegevens voor de volgende doelen:

*het mogelijk maken van plaatsing van kinderen in één van de groepen

*het vaststellen van de ouderbijdrage

*de facturen te kunnen versturen en de automatische incasso uit te voeren

*een zo doelmatig mogelijke opzet en continuering van de opvang mogelijk maken

vastlegging van het verloop van de begeleiding; dit t.b.v. de opvang en ter verantwoording aan derden

*de kwaliteit van de opvang toetsbaar te maken en zoveel mogelijk te kunnen garanderen zo goed mogelijk te kunnen communiceren met betrokkenen

* uitwisseling van informatie binnen de organisatie in belang van de opvang/zorg van het kind de overdracht aan de basisschool zo goed mogelijk te laten verlopen

De gegevens worden verwerkt op grond van toestemming en om te kunnen voldoen aan privacy-wetgeving. Een voorbeeld van een dergelijke wettelijke verplichting is het op verzoek verstrekken van persoonsgegevens aan de GGD, de toezichthouder voor kinderopvangorganisaties.

Het bestuur en alle medewerkers van Het Visje behoren te handelen volgens de Algemene Verordening Persoonsgegevens (AVG). Dit betekent in ieder geval dat we persoonsgegevens van ouders en kinderen niet gebruiken voor andere doelen zoals hierboven omschreven. Als dit toch nodig is, zal vooraf worden gevraagd om toestemming van de ouders. Persoonsgegevens worden niet langer bewaard dan noodzakelijk is voor het doel waarvoor persoonsgegevens worden verwerkt. Ook wordt ervoor gezorgd dat onbevoegden geen toegang kunnen krijgen tot persoonsgegevens. Wij verstrekken geen persoonsgegevens aan derden, tenzij wij toestemming hebben of aan wettelijke verplichtingen moeten voldoen.

BEJEGENING

Voor de omgang met en het contact met de kinderen zijn er ook een aantal richtlijnen opgesteld volgens welke de organisatie werkt. De officiële richtlijnen zijn op de organisatie beschikbaar.

- De opvang geschiedt in een afgescheiden ruimte waarin alleen de medewerkers en kinderen aanwezig zijn.
- Wij werken met het vier-ogen-beleid. Dat wil zeggen dat een kind altijd binnen gehoor en/of gezichtsafstand is van twee personen. Dit houdt in dat de deuren van het lokaal en de toiletten altijd open staan.
- Alle medewerkers van de peutergroep (bestuur, leidsters, vrijwilligsters, stagiaires) zijn in het bezit van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)
- Als er derden (bijv. een stagiaire) bij de opvang aanwezig zijn, zal dit aan de ouders worden doorgegeven.
- De medewerkers dienen zich tegenover de kinderen en ouders respectvol te gedragen en informaliteit, die niet gewenst is, achterwege te laten.
- Besproken onderwerpen met de ouders blijven vertrouwelijk en zullen niet met derden besproken worden.
- Indien u van mening bent dat de organisatie niet op de juiste manier met uw gegevens omgaat kunt u dit, via de geldende klachtenregeling binnen de organisatie, kenbaar maken.

9. Veiligheid en hygiëne.

De organisatie hecht veel waarde aan de veiligheid van de kinderen en de medewerkers. Om aan de veiligheidseisen, de hygiënevoorschriften en de arbeidsomstandigheden te voldoen heeft de organisatie een Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI) uitgevoerd. Hierin staat uitgebreid beschreven hoe we aan deze eisen voldoen. Dit wordt jaarlijks geactualiseerd en eventueel aangepast. Onveilige situaties worden direct verbeterd. Deze RI veiligheid en gezondheid ligt ter inzage op de locatie. Tevens hebben wij een beleidsplan veiligheid en gezondheid opgesteld, dat regelmatig besproken wordt met onze PM-ers.

Literatuurlijst

(sd). Opgehaald van www.hetvisje.nl.

(2019). Opgehaald van www.peuterspeelzaal.sggkrimpen.nl.

Bazalt. (2016) KIIK! Opgehaald van <https://www.bazalt.nl/expertise-kijk#hoe-het-werkt>. Februari 2016

Becker, A. (2018). *Inleiding in de pedagogiek*. Assen: Koninklijke van Gorcum BV.

Boyd, D. C. (2008). *Ieder kind een eigen aanpak*. Hoornaar: Gideon.

Fukkink, R. (2017). *Pedagogisch curriculum voor het jonge kind in de kinderopvang*. Utrecht: Bureau Kwaliteit Kinderopvang.

Jeroen Aarssen, M. v. (2015). TINK-training, taal-en interactievaardigheden in de kinderopvang. Sardes, ITTA UvA, Expertisecentrum Nederlands.

Kees Broekhof, K. W. (2010). *Praten met volle mond, taalstimulerende gesprekken met jonge kinderen*. Utrecht: Sardes (Vversterk).

Keulen, A. v. (2014). *Pedagogisch kader*. Amsterdam: SWP.

Kleerekoper, E. S. (2009). *Pedagogisch kader kindercentra 0-4 jaar*. Amsterdam: Elsevier gezondheidszorg.

Mazlish, A. F. (2007). *How2talk2kids, effectief communiceren met kinderen*. Aalsmeer: How2talk2kids.

Riksen-Walraven. (2000). *Tijd voor kwaliteit in de kinderopvang*. Amsterdam: Vossiuspers AUP.

Riksen-Walraven, M. (2004) Pedagogische kwaliteit in de kinderopvang: doelstellingen en kwaliteitscriteria. In R. van IJendoorn, L. Tavecchion & M. Riksen-Walraven (Red.), *De kwaliteit van de Nederlandse kinderopvang* (pp. 100-123). Amsterdam: Boom.

Wekken, S. B.-v. (2008). *Ruimte door regels*. Zoetermeer: Boekencentrum.